

PLAN DZIAŁANIA KT 125 ds. Udostępniania i Eksploatacji Złóż Kopalin

STRESZCZENIE

Zakres tematyczny KT:

Obszarem działalności normalizacyjnej KT 125 są kapitalne wyrobiska górnicze pionowego i poziomego udostępnienia i eksploatacja złóż kopalin oraz główne obiekty technologiczne podziemnych zakładów górniczych (szyby i szybiki górnicze, wyrobiska korytarzowe i komorowe, układy technologiczne głównego odwadniania, przewietrzania i klimatyzacji, podsadzania wyrobisk, sieci sprężonego powietrza, obiekty technologiczne i funkcyjne).

Klasyfikacja zakresu tematycznego wg ICS:

73.020; 73.100

Zakres współpracy krajowej na etapie programowania prac i opiniowania dokumentów:

- Ministerstwo Energii.

W zakresie kompetencji KT 125 znajduje się 30 norm PN-G.

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT znaczący wpływ mają następujące uwarunkowania polityczne, gospodarcze, techniczne, prawne, społeczne i/lub aspekty regionalne/międzynarodowe:

Mając na uwadze nierozłączność zagadnień bezpieczeństwa pracy i ruchu zakładów górniczych z rozwiązaniami technicznymi dotyczącymi udostępniania i eksploatacji podziemnych złóż kopalin, zawartych w normach opracowanych przez KT 125 niezbędne jest przeanalizowanie istniejących norm pod kątem aktualności ich zapisów oraz zmian zachodzących w zakładach górniczych wydobywających węgiel, rudy, surowce mineralne i chemiczne.

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, w celu wsparcia działań KT poprzez zapewnienie niezbędnych danych:

Sytuacja na rynku węgla kamiennego, tak międzynarodowym jak i krajowym, powoduje szereg wyzwań, przed którymi stoi obecnie górnictwo węgla kamiennego w Polsce. Niski poziom cen węgla i kłopoty ze sprzedażą tego surowca (spowodowane m.in. stosunkowo łagodnymi zimami oraz konkurencją węgla importowanych) mają wpływ na decyzje o planowaniu wydobycia węgla w krajowych spółkach węglowych. Wszystkie decyzje oraz bieżące działania dotyczące produkcji są podejmowane w obliczu prognoz, mówiących o stopniowym wypieraniu węgla z mixu energetycznego Polski, pomimo inwestycji w nowe bloki wytwórcze pracujące na węglu kamiennym.

Działalność związaną z wydobyciem węgla prowadzi w Polsce osiem spółek węglowych.

Są to:

- Polska Grupa Górnicza wydobywająca węgiel w 8 kopalniach;
- Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. eksploatująca węgiel w 4 kopalniach spółki;
- Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.;
- Tauron Wydobycie S.A. z trzema kopalniami - Zakładem Górniczym Brzeszcze, Zakładem Górniczym Janina i Zakładem Górniczym Sobieski;
- Przedsiębiorstwo Górnicze Silesia Sp. z o.o.;
- Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o.;
- Zakład Górniczy Eko-Plus Sp. z o.o..

Polska kontynuuje restrukturyzację i przemiany na krajowym rynku węgla kamiennego, poprawiając konkurencyjność krajowych spółek węglowych, między innymi w wyniku wdrażania Programu dla sektora górnictwa węgla kamiennego w Polsce przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 23 stycznia 2018 r. Zakłada ona restrukturyzację spółek węglowych, zwiększenie bezpieczeństwa pracy, wdrażanie czystych technologii węglowych oraz prywatyzację kopalń. Wciąż poszukiwane i eksploatowane są nowe złoża, tak przez zagranicznych inwestorów, a przykład kopalni LW Bogdanka S.A. czy ponowne uruchomienie wydobycia w kopalni Silesia przez czeskie przedsiębiorstwo Energetický a průmyslový Holding a.s. udowadniają, że przy zmniejszeniu kosztów wydobycia nawet wobec zapowiadanej węglowej dekonjunkury i problemów branży, istnieje ekonomicznie uzasadniony sens inwestycji na krajowym rynku węgla kamiennego.

Wielkość wydobycia węgla kamiennego w 2019 roku plasuje Polskę w pierwszej dziesiątce państw – producentów węgla kamiennego. Wśród krajów europejskich (euroazjatyckich) tylko Rosja zajmuje w tym rankingu miejsce wyższe, natomiast Polska jest liderem jeśli chodzi o wydobycie węgla w krajach Unii Europejskiej.

(Dubiński, J. i Turek, M. 2012. Szanse i zagrożenia rozwoju górnictwa węgla kamiennego w Polsce, Wiadomości górnicze nr 11 (aktualizacja 2020 r.), BP Statistical Review of World Energy 2020 - <https://www.bp.com/content/dam/bp/business-sites/en/global/corporate/pdfs/energy-economics/statistical-review/bp-stats-review-2020-coal.pdf>).

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Działania KT 125 powinny spowodować wdrożenie nowych norm własnych a także aktualizację oraz utrzymanie zasobów norm już istniejących.

Prace KT 125:

- przyczynią się do rozpowszechnienia najnowszych osiągnięć nauki górniczej a także doświadczenia praktyków;
- są ważnym i niezbędnym uzupełnieniem przepisów prawnych stosowanych w zakładach górniczych;
- przyczynią się do zapewnienia wysokich standardów bezpieczeństwa prowadzenia ruchu zakładów górniczych.

3 CZŁONKOSTWO W KT I STRUKTURA KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT.

KT 125 liczy obecnie 6 członków:

- Akademia Górniczo - Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie;
- Główny Instytut Górnictwa;
- Biuro Studiów i Projektów Górniczych w Katowicach Sp. z o.o.;
- Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A.;
- Przedsiębiorstwo Robót Górniczych Bytom Sp. z o.o.;
- Porozumienie Związków Zawodowych KADRA.

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1. Cele KT

Biorąc pod uwagę ilość podmiotów, które korzystają z norm opracowanych przez KT 125 oraz pilną potrzebę przeciwdziałania zagrożeniom, priorytetem będzie przegląd norm z naciskiem na ich przydatności w zakresie bezpieczeństwa w górnictwie.

Chcemy również zainteresować branżę możliwością finansowania aktualizacji istniejących norm pod kątem wprowadzenia w nich zmian wynikających z postępu i rozwoju technologicznego w górnictwie.

Istotne będzie również określenie zagadnień bezpośrednio przydatnych w górnictwie a wymagających normalizacji.

4.2. Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

Zwiększenie zainteresowania górnictwa normami własnymi oraz pozyskanie środków finansowych na ich opracowanie a także na aktualizację norm już istniejących. Popularyzacja prac KT 125 w środowisku.

4.3. Aspekty środowiskowe

Prace podejmowane przez KT przyczynią się do zmniejszenia negatywnego wpływu górnictwa na środowisko naturalne.

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony TN jest wprowadzany do programu KT. KT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu. Program prac KT znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT.

Drugi element numeru tematu normalizacyjnego wskazuje numer Podkomitetu Technicznego opracowującego temat, np. numer tematu normalizacyjnego XXX.1.XXXX oznacza wykonywanie w KT XXX PK 1 (Podkomitecie Technicznym nr 1 Komitetu Technicznego XXX). Jeżeli drugi element przyjmuje wartość zero oznacza to, że TN jest opracowywany w KT.

Podejmowanie nowych tematów normalizacyjnych objętych zakresem KT 125, z uwagi na ograniczone środki finansowe PKN, wiąże się z potrzebą poszukiwania nowych podmiotów gospodarczych do współpracy na polu normalizacji.

Brak reprezentacji największych podmiotów gospodarczych górnictwa głębinowego oraz świadomości części środowiska z korzyści płynących, z normalizacji co skutkuje trudnościami w pozyskiwaniu środków finansowych na opracowanie nowych norm.

6 WYKAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

KT 125 będzie opracowywał normy w zależności od potrzeb środowiska biznesowego i zgłoszeń gotowości finansowania opracowań normalizacyjnych.